

کشاورزی در ایران

ایران تا ده سال دیگر حداقل به ۲۵ میلیون نفر بالغ خواهد شد و این

جمعیت بیش از نیاز احتیاج به مواد غذائی پیشتری دارد.

موارزی با ازدیاد نفوس، اقدامات عمرانی و تاسیس کارخانجات و راه

سازی و غیره باعث گردیده است که تعداد زیادی روستائی از کارکشاورزی

دست گشیده و در طلب معاش به محل کارخانجات و شهرها روی آور شوند.

با توجه باین جهات است که لزوم تحولی در امور زراعی بیش از پیش محسوس

می‌شود تا در درجه اول مواد کافی مواد غذائی برای جمعیت کفروز بروز

در افزایش است تولید گردد بعبارت دیگر باید هم سطح کشت و هم میزان

عمل کرد در هکتار بالا برود.

اگر فضای هر فرد را از حیث کندم برای تهیه نان دویست کیلو

کرم در سال در نظر بگیریم برای پنج میلیون نفر اضافی در حدود یک میلیون

تن کندم اضافی لازم است که برای تهیه آن مساحتی در حدود یک میلیون

هکتار باید اضافه بر سابق زیر کشت فرار گیرد و علاوه بر این جهت رفع

سایر احتیاجات افراد از لحاظ مواد کشاورزی از قبیل صیفی (پنبه-قند-

دانه‌های روغنی) سبزی و میوه اقلیم باید ۲۵ تا سی درصد بر مقدار سطح

کشت کندم افزود که در حقیقت و با این افزایش، رقم معادل یک میلیون

و سیصد هزار هکتار بدمت می‌آید و این رقم برایه مقدار مواد غذائی

برای زندگی یک فرد ایرانی بمقادیریکه تاکنون مصرف می‌نموده و بطور

محسوسی یائین تر از مقدار متوسط بین المللی می‌باشد محاسبه شده است

(مقدار متوسط کالری برای هر فرد بعد متوسط بین المللی بین دو هزار

تا دوهزار و پانصد کالری تعیین شده است) چنانچه جمعیت کشور را در سالهای

آینده ۲۵ میلیون نفر پیش بینی نمائیم در حدود شصت میلیون و نیم هکتار زمین

باید تحت کشت فرار گیرد حال باید دید این اضافه مقدار مواد غذائی

مورد نیاز را به طریقی میتوان تأمین نمود.

دوره برای افزایش تولید مواد غذائی وجوددارد:

۱ - ازدیاد سطح کشت.

۲ - استفاده از طریق جدید کاشت و داشت و برداشت.

ازدیاد سطح کشت

همانطور که در بالا ذکر شد تا سال ۱۳۴۶ میلیون هکتار زمین برای تولید محصول کشاورزی استفاده می‌شود ولی در صورت موجود بودن وسائل لازم میتوان این رقم را تا شش برابر بالا برد یعنی سطح اراضی

فوائد و نتایج حاصله از ماشینهای کشاورزی و تأثیر عملیات
بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی و سازمان برنامه در ازدیاد و
بهبود سطح کشت و تولیدات کشاورزی کشود

مقدار سطح کشت در ایران در ده ساله اخیر

از یکصد و شصت و چهار میلیون هکتار مساحت کل کشور که بالغ
بر سی میلیون هکتار آن قابل کشت و وزرع میباشد فقط پنج میلیون هکتار آن
تام سال ۱۳۴۶ زیر کشت بوده و کارهای کشاورزی در آنقدر زمین
هزار عیار انجام شده که آذوقه بیست میلیون نفر جمعیت فعلی کشور را تأمین
نموده است. بعد از جنگ جهانی دوم از نظر پیشرفت‌های کشاورزی اقدامات
سازمان برنامه در بهداشت انسانی و مباروه برای رفع مالاریا صورت گرفت
و همچنین بواسطه تاسیس بیمارستانها و کمکهای خیریه عربک و همین در
ین جوانان و اطفال به نسبت زیادی کاهش یافته است و طبق آمارهای
موجود تلفات اطفال از صدی پنجاه به صدی پانزده تقلیل یافته و این رقم
 دائم رو به تنزل است لذا تیجه مستقیم بهبود بهداشت و تقلیل مرگ و میر
در ازدیاد جمعیت موثر بوده و بتاییر تخمینی که زده شده است جمعیت

ایران آباد

نشریه علمی - فنی - تربیتی
صاحب امتیاز و مدیر: احمد نفیسی

سردبیر: دکتر محمود عنایت

نشانی دفتر مجله: تهران - میدان امام رضا - تلفن: ۴۰۰۴۴

آیونیان سالیانه ۱۵۰ ریال - شماره: ۷۰۰ ریال

تکشماره ۱۵ ریال شماره سیزده هم فروردین ۱۳۴۰

روی جلد: محراب مسجد شیخ لطف الله

کارهای زراعی و مطالعات شناختی

سال جامع علمی اسلام

هزار عیی زا به سی میلیون هکتار رسانید و نیل باین منظور فقط با بکار بردن واستفاده کامل از ماشینهای کشاورزی و یا بعبارت دیگر لامکانیزه نمودن زراعت میسر است، بعلاوه برداشت محصول یس از ازدیاد سطح کشت فقط با وسائل هکانیزه ها:ند کمباین و ماشینهای درو کن وغیره مقدور و عملی خواهد بود زیرا تعداد کارگر روستائی موجود برای تأمین برداشت محصول اضافه کافی نیست.

ازدیاد سطح کاشت با وسائل قدیمی محتاج به نفرات زیادتر است که آنهم بر شرایط کنونی مقدور نمیباشد چون هر خانواره زارع (نقری) با دو دار ساقی فقط قادر به تهیه مواد غذائی برای حد اکثر سه خانواره میباشد در صورتیکه با استفاده از ماشین کشاورزی جدید همان خانواره میتواند با شرایط فعلی برای حد اقل ۱۵ خانواره مواد غذائی تهیه نماید.

تعداد تراکتورهای لازم برای تووجههای سطح کشت

اگر مقدار کاریک تراکتور نسبتاً قوی را (در حدود ۴ اسب بخار) حد اقل ممکنه برای دویست هکتار در سال فرش نمائیم تعداد تراکتور مورد نیاز برای کاشت و برداشت ۱۰ میلیون و سیصد هکتار اضافه نشتمان از شتوى وسیفی افلا شهتزار الی ۶۵۰۰ دستگاه میباشد وعلاوه بر این در ده

بهره برداری بیشتر در هکتار

استفاده از ماشینهای کشاورزی نه تنها در ازدیاد سطح کاشت مؤثر است بلکه در اثر آماده نمودن بهتر اراضی از حیث شخم چه در زراعت دیم وجه در زراعت آبی مقدار عمل کرد زیر بالا میروند.

لزوم تهیه مواد غذائی زیادتری برای تأمین احتیاجات افراد

بطوریکه در بالا بیان شد مقدار محصول کنونی مناسب با افزایش نهاد نیست و توزیز مقدار غذائی که بهرینک از این افراد تعلق میگیرد مکلف نیست لذا برای ازدیاد محصول احتیاج به سطح کاشت زیادتر و تهیه از میان بطور

با این سرعت و سهولت ممکن نبود انجام کیرد.

اصل مهم که تذکر آن لازم است لزوم همکاری نزدیک با زارعین و راهنمایی آنها باصول جدید کشاورزی است که بایدوسیله مستکاه مستقل که زیادآلوه بمعقررات خشک اداری نباشد انجام کیرد.

بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی به نیازمندیهای زارعین و روحانی آنها آشنا شده و طرز رفتار و معامله با آنها را بخوبی فهمیده و قادر است با تجربیات چندساله خود بنحو احسن رفع نیازمندیهای زارعین را نموده و کمک زیادی بتحول کشاورزی کشور و افزایاد محصول پنمايد.

تاریخچه مکانیزه کردن کشاورزی ایران

قبل از شهریور ماه ۱۳۲۰ مقدار ادواء و ماشینهای کشاورزی خریداری گردید و باتاسیس شرکتهای شیار در بعضی از مناطق کشور مورد استعمال قرار گرفته ایکن نتایج رضایت بخش بودست نیازد بعد از شهریور ماه ۱۳۲۰ نیز در این مورد اقداماتی بعمل آمد حتی ارز ارزان فیصل برای این کار اختصاص داده شد و نیز تعداد کثیر تراکتور را باشکن کشاورزی ایران خریداری کرد و مالکین وزارعین فروخت.

ولی در عمل آنطور که باید رضایت خریداران و مصالح اقتداء کشاورزی جلب نگردید تا اینکه بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی بتواند بمناطق مختلف کشور و احتیاجات واقعی تعداد مارکهای مرغوب دنیا پستان را بارعاایت مقرر رساند بر نامه تعیین و باجرای آئین نامه و رودماسیون های کشاورزی واستفاده از اعتبارات بنگاه موفق گردید در توسعه کشاورزی ایران کامهای موثری بردارد و ضمناً چون کشاورزان نسبت بفوائده استفاده از ماشینهای کشاورزی آگاه شده اند در آینده بهتر و بیشتر میتوانند کی مساعدت های مالی و فنی در پیشرفت مقصود بعمل بیاورد و اقدامات موثر خود را در تعقیب برنامه ها و بالابردن سطح کشاورزی بموقع اجرا و عمل در آورده و از این راه نقش مهمی در پیشرفت برنامه های عمرانی کشاورزی ایفا نمایند.

از پدر چنین پسر باید

«... (چنگیز ایراعقب او (سلطان جلال الدین خوارزمشاه) میرفت تا یکنار سند بد و رسید. لشکر پیش اور در گرفتند و از جوانب او محیط شدند و چند حلقه در پس یکدیگر باشتدند بر منال کمان و آب سندزه ساختند. چنگیز خان پیاسافر مودت ادار مکاوحتم مبالغت کنند و جهد نمایند تا اوزار زنده بدت آرنو جفتانی و او کنای نیز از جاذب خوارزم در رسیدند. سلطان چون دید که روز کارست و وقت کارزار بالند فومی که داشت روى پسحاب است آورده. از یعنین سوی سارمن شنافت و از یسار بر قلب من دوانید و حمله هامی آورده و سفهای لشکر مغلول یاره یاره پیشتر من آمد و مجال جولان و عرصه میدان بر و تکه میگرد و سلطان بر منال شیر خشمگان چنگ میگرد. چون چنگیز خان یاسارسانیده بود که اورا دستگیر کنند لشکر نیز بزم نیزه و تیر مبالغت نمی تعودند، میخواستند تا فرمان چنگیز خان بجا ای آرنو، جلال الدین خود پیشترستی تعودویای برداشت و مر کمی دیگر در کشیدند، چون بر آن سوار شد حمله کرد و هم در تک باز کشته (چون هر قبیر آب زد و چون پاد برفت)...

لشکر مغلول خواست تا خود را بر عقب او فرا آب دهد چنگیز خان مانع شد و از غایت تعجب دست بردهان نهاد و با پسران من گفت: «از پدر چنین پسر باید». (تاریخ جهانگشای جوینی چاپ لیدن ج ۱ ص ۹۰۷، ۱۶).

سال آینده با توجه به فرسودگی تراکتورهای موجود به چهارهزار دستگاه اضافی نیاز است که جایگزین تراکتورهای موجود شود.

بنابراین در ده سال آینده کلیه احتیاجات ایران از لحاظ کارهای کشاورزی بالغ بر ۱۰۰۰۰ تراکتور میشود ولی در سورتیکه برنامه کشاورزی ایران در سالهای آتی متضمن توسعه بیشتری در تولید فراورده های کشاورزی باشدو بخواهیم از تمام یا قسم اعظم اراضی قابل کشت کشور استفاده نمائیم و در نتیجه هم سطح زندگی افراد ایالات پرده و هم محصولاتی برای صادرات تولید نمائیم تعداد تراکتورهای مورد نیاز در حدود ۳۵ الی چهل هزار دستگاه خواهد بود.

یکی دیگر از دلائل لزوم استفاده از وسائل ماشینی در کشاورزی تشکیل شرکتهای تعاونی است چون با تقسیم اراضی و املاک بین کشاورزان ممکن است از حیث اداره املاک اشکالاتی ایجاد شود بدین نحو که چون زارع دارای اراضی محدود است قدرت اداره واستفاده کامل از آنها را با وسائل موتوری کشاورزی خواهد داشت و حتماً لازم است شرکتهای تعاونی برای کاشت و برداشت محصول کلیه عملیات کشاورزی جهت کمک به کشاورزان تشکیل شود.

تأثیر مکانیزه کردن کشاورزی

بنابرآماری که در دست است تا سال ۱۳۳۷ استفاده از ماشینهای کشاورزی بطور مؤثری سطح کاشت و مقدار تولید محصولات کشاورزی را بالا برده است. برای مثال ارقام زیر ذکر میشود:

نوع محصول	مقدار تولید به تن		سال ۱۳۳۷	سال ۱۳۳۰
	محصول	بهای اضافه محصول بر یاری		
گندم	۴۵۰۰۰ ریال	۹۰۰ ریال	۴۷۰۰۰ ریال	۹۴۰۰۰ ریال
جو	۷۲۰۰۰ ریال	۴۳۰ ریال	۹۵۰ ریال	۶۹۰۰۰ ریال
فند	۶۸۰۰۰ ریال	۳۱ ریال	۱۰۰ ریال	۶۲۰۰۰ ریال
روغنهاي حاصله از دانه های روغنی	۱۰ ریال	۱۱ ریال	۲۱ ریال	۴۴۰۰۰ ریال
پنبه	۴۷ ریال	۴۴ ریال	۷۰ ریال	۶۷۰۰۰ ریال
پنبه دانه	۷۲ ریال	۷۰ ریال	۱۴۴ ریال	۴۵۰۰۰ ریال
جمع کل یاری ۱۰۰۰۰ ریال ۲۲۰۰۰ ریال				

با درنظر گرفتن اینکه تعداد کشاورزان دردهات در سالهای مزبور بعلت مهاجرت به شهرها برای امور راهسازی و کارهای صنعتی مرتبأ رو به تقصان بوده است این اضافه عایدات کشور که بالغ بر هشت میلیارد دو سیصد و بیست میلیون ریال میشود مدیون استفاده از ماشینهای کشاورزی میباشد و در سورتیکه این تحول بوجود کمود تهیه و وارد گردد. مخصوص ناچار میبايستی از خارج کشور کمود تهیه و وارد گردد. متفاوت براینکه تراکتور و ادواء کشاورزی کار زارعین را سبکتر نموده و استفاده بیشتری نسبت آنها خواهد نمود و کارهای کاری طبق معمول متدائل در جهان نیز تبدیل به کارهای شیرده یا گوشتشی میگردد که از این راه نیز عایدات قابل توجه بدمست زارعین کشور میرسید و این تحول دروضع کشاورزی کشور بیشتر مدیون فعالیت بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی میباشد زیرا از ۴۵۰۰ دستگاه تراکتور آماده بیکار در حال حاضر بیش از ۲۱۰۰ ریال دستگاه آن یعنی ۵ ریال از کلیه تراکتورهای موجود کشور بوسیله بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی در دسترس زارعین کشور گذاشده شده و باجرئت میتوان گفت که اگر این طرز عمل بنگاه نمیبود تعمیم ماشینهای کشاورزی